

JAUNAIS CĒĻS

AGROFIRMAS «KRASNII OKTJABRJ» PARTIJAS, ARODBIEDRĪBAS,
KOMJAUNATNES KOMITEJU UN ADMINISTRĀCIJAS ORGĀNS

Cena 2 kap.

Demokrātijas un atbildības pastiprināšanai

1988. gada martā sanāks ceturtais Vissavienības kolhoznieku kongress, kurš izdarīs izmaiņas arī kolhozu Paraugstātūtos. Izstrādāts izmaiņu projekts, kas apstiprināts Vissavienības kolhozu padomes komisijā un sagatavots, pamatojoties uz vairāku ministriju un resoru, savienoto un autonomo republiku dažu apgabalu valsts agrorūpniecisko komiteju, kolhozu kustības veterānu, zinātniski pētniecisko institūtu un augstāko mācību iestāžu ieteikumiem. Tikai oficiāli šādu priekšlikumu iesniegts vairāk par 160, tie sistematizēti un rūpīgi izpēti.

Priekšlikumi vispirms vērtī uz to, lai vairāk pilnīgotu vadības demokrātiskās formas, celtu kolhozu zemniecības aktivitāti, nostiprinātu un vairotu sabiedrisko īpašumu, kolhozu lomu laukumsaimniecīskā produkcijas ražošanā, balstoties uz intensīvu tehnoloģiju ieviešanu un saimniekošanas metožu pilnīgošanu agrorūpniecīkā kompleksa apstākļos. Nemtī vērā, piemērojot kolhoziem, daži atzinumi no likumiem par valsts uzņēmumu un no likumprojekta par kooperatīvu.

Ierosināts Paraugstātūtos atspoguļot, ka kolhozi tāpat kā valsts uzņēmumi ir vienota tautsaimniecības kompleksa pamats un dod lielu ieguldījumu valsts apgādā ar pārtiku. Ierosināts Statūtu pirmajā nodajā ierakstīt, ka kolhozs ir sociālistisks laukumsaimniecisks uzņēmums, kurš iešķīst agrorūpniecīkā kompleksa sistēmā, tā darbība balstās uz centralizētās plānveidīgas valsts vadības saienošanas ar paīstīvību un iniciatīvu ražošanā uz saimniecīkā aprēķina, pašfinansēšanas un pašapmaksāšanas principiem.

Tālāk seko šāds priekšlikums: Statūtos ierakstīt, ka laukumsaimniecības produkcijas ražošanu un pārdošanu valstij kolhozs palielina ražošanas intensificācijas celā, balstoties uz zinātniski tehnisko progresu un pirmrindas pieredzi, zinātniski nopamaotu lauksaimniecības izmaiņas sistēmu, plaši izvērtī kompleksu mehanizāciju un elektroenerģētiku, kā arī ražošanas potenciāla efektīvu izmantošanu, nozaru speciālizāciju un koncentrāciju, agrorūpniecīkās integrācijas un starpsaimniecību kooperācijas attīstīšanu.

Kolhozs tūpējas par resursu pilnīgu un iespējamu racionālāku izmantošanu sabiedriskajā ražošanā, ceļ apzinīga, augsta rātīga kolhoznieku darba un profesionāla meistarības prestižu, rada labvēlīgus apstākļus pensijas vecuma cilvēku darbam. Ierosināts jaunajos Statūtos paredzēt lielāku morālo un materiālo palīdzību tiem kolhozu locekļiem, kuri saimniecībā nostrādājuši ilgu laiku (ne mazāk par 20 gadiem) — papildus atvieglojumus un priekšrocības stimulēšanas fondu izmantošanu, par nepārtrauktu darba stāžu piešķirti papildus trīs dienas atbalīnājuma u.c.

Lielā vērība tiek velīta visu posmu pārvaldes demokratizēšanas palielināšanai, tādu apstākļu radīšanai, lai saimniecības lietu pārvadē varētu piedalīties visi kolhoznieki.

Kolhoznieku sapulces rīkot regulāri reizi ceturksni, bet pilnvaroto sapulces sasaukt izņēmuma kārtā un lielās saimniecībās. Pilnvarotos ievēlēt uz laiku ne ilgāk par vienu gadu. Visus jaufājumus, kas saistīti ar kolhozu palielināšanu vai samazināšanu, darbības pārtraukšanu var izlemt tikai kopsapulce.

Tiek paredzēts arī tādas izmaiņas un papildinājumi, kā valdes sastāvā ne mazāk par pus jābūt ierindas kolhoznieku, ka priekšsēdētāja vēlēšanām var izvirzīt vienu vai vairākus kandidātus, ka vadītāju var atbrīvot

no darba (arī pārcelt citā amatā) tikai ar kopsapulces lēmumu tieši vai aizklāti balsojot.

Lai ražošanas un saimniecisko uzdevumu risināšanā celtu brigāžu un fermu lomu, ierosināts pēc vajadzības, bet ne retāk kā reizi mēnesi sasaukt šo kolektīvu kopsapulces. Tās ievēl brigadierus, vienojoties par tiesu vai aizklāti balsošanu, uz trim gadiem ievēl brigādes padomi un pilnvarotos. Padomes sanāksmes tāpat notiek pēc nepieciešamības, bet ne retāk par reizi mēnesi. Brigādes sapulce apspriež tādus jautājumus, kas saistīti ar kolektīvo darbuzņemumu, darba drošības un drošības tehnikas uzlabošanu, brigādes locekļu pamudināšanu un sodīšanu. Tai tāpat tiek paredzētas tiesības ierosināt uzlikt sodus brigadieriem (ražošanas apķēvību vadītājiem), vai arī atbrīvot no darba, ja tie nav attaisnojuši kohēziju uzticību.

Līdz šim uzņemt kolhozā varēja tikai ar kopsapulces lēmumu, taču saņemti ierosinājumi, ka šīs tiesības kopsapulce var piešķirt valdei, vadošies no attiecīgu struktūrālā apskrīvienību kolektīvu ieteikumiem. Ja valde atteic, tad cilvēks, kurš vēlas iestāties kolhozā, ar savu iesniegumu griežas kopsapulcei. Jaunas izmaiņas tiek paredzētas arī attiecībā uz izstāšanos no kolhoza — par to valde rakstīsi jābūtādina trīs mēnešus iepriekš, un valdei nav tiesību atteikt tai kolhoznieka prasībai.

Jauni uzdevumi izvirzīti atklātības paplašināšanai par kolhoza valdes, speciālistu un apķēvību vadītāju darbu, ko viņi veic saimniecības attīstīšanai. Tas aktivizē kolhoznieku piedalīšanos saimniecības lietu pārvaldē, kāpīnās viņu darba aktivitāti un iniciatīvi.

(Nobeigums 2. lpp.)

Baibu fermas kolektīvs

ir stipra un saliedēta ražojoša vienība, izveidojies un nostiprinājies pirms vairākiem gadiem, iekrājis savas tradīcijas, kuras palīdz risināt ražošanas uzdevumus.

Fermā izvietotas vairāk par 170 govinā, izveidotās četras grupas, katrai pa 44-45, ar kurām strādā Zinaida Trofimova, Zenta Juhneviča, Jadviga Lepuka un Vija Conka. Šogad 11 mēnešos lopkopēs ieguva 9412 centnerus piena. Salīdzinot ar iepriek-

šējā, 1986. gada, vienpadsmīt mēnešiem par 531 centneru vairāk.

Kopīgos panākumus nodrošina tas, ka lopkopēs sekmīgi pilda savas individuālās saistības. Šis gads tika iestāts nesešķīgi, salīdzinot ar 1986., pirmo pusē slaučējās noslēdza ar vairāk nekā trīs simtus kilogramu no govs mazākiem izslaukumiem. Zināmu daļu panākumu var attiecināt uz to, ka vasaras mēnešos norītoja govu masveida atnešanās, bet liela dala ir

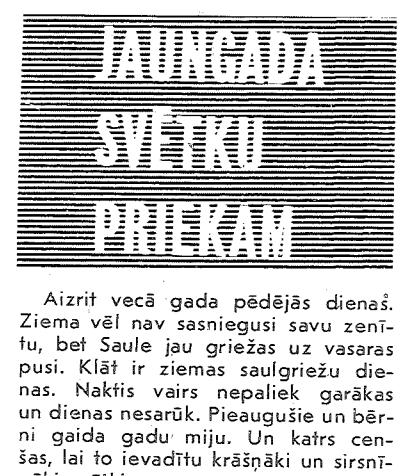
pašu centības auglis un nu gadu noslēdz ar gandrīz tikpat lielu plusu.

Vilslabākie panākumi ir govu meha-

nīzētās slaušanas mestarei Zinaidai Trofimovai. Viņa šajā kolektīvā pieredzējusī, gatavojaša saņemt pensionāri nosaukumu, bet dārbu turpināja. Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, izslaukumus no govs kāpinājusi par apmēram pieciem simtiem kilogramu, ieguvusi vidēji ap 5800 kilogramiem.

ATTĒLĀ: Baibu fermas kolektīvs ap-

spriež darba rezultātus.

Aizrit vecā gada pēdējās dienās. Ziema vēl nav sasniegusi savu zenītu, bet Saule jau griežas uz vasaras pusī. Klāt ir ziemas saulgrējīgās dienās. Naktis vairs nepaliiek garakas un dienas nesārūk. Pieaugašie un bērni gaida gadu mijus. Un katrs cēnās, lai to ievadītu krāšņāki un sirsni gāki svētki.

Pēc tradīcijas, agrofirmas kultūras nams rīko Jaungada karnevālu, šajā darbā tā direktore Jelenai Sivcovai palīdz komjaunaunes komitejas sekretāre Natālija Lapoško. Visas savas ieceres viņas tur noslēpumā un atklās nākī no 31. decembra uz 1. janvāri — Jaungada karnevāla laikā.

Daudz esam domājuši, lai jo infere-santāk izdotos bērnu Jaungada eglīte. To rīkojam Jaungada brīvdienu laikā, tātad, arī jaunako klašu skolēniem.

Pulksten 12.00 dienā 3. janvārī košās mīrzētā eglīte kultūras nama lielajā zālē. Salavecīs un Sniegvalīte visiem bērniem jau laikus aizsūtīja ielūgumus — tiem, kuru tētiņi un māmiņas strādā kolhozā un rūpniecības uzņēmumos. Aicināti svētku kuplināšanā piedalīties rajona pionieru un skolēnu nama mākslinieciskās pašdarbības pulciņi. Pasākumam programmu izraudzījusies šī nams direktore Tatjana Kolosova, scenāriju sagatavojuši pulciņa vadītāja Svetlana Gromova. Bērniem veltītāja Jaungada programma piedalās arī drāmatisks pulciņš, kurā darbojas Jelena Zītāne un Ināra Urča, agrofirmas kultūras nama bērnu deju kolektīvs Lidijs Ananjevas vadībā.

Salatētim šogad neklājās viegli dāvanu gatavošanā bērniem, sevišķi saldu-mu, konfekšu. Taču viņš izrādījās neatlaicīgs, meklēja palīdzību arī Lie-tuvā pie sava kolēga. Būs arī vizināšanās — zirgu treneri Ļevs Kazakovs un Boriss Fjodorovs gatavo trīs kamanu pejūgus.

T. PĒRKONE

Noslēdzas remonta cēliena trešais mēnesis. Šis cēliens bija vislabvēlgākais, un jo vairāk šogad, kad sākumā nebija liela sala un varēja strādāt ar pilnu sparu. To izmantoja kolhoza «Krasnij Oktjabrj» mehanizatori, ievērojami pavirzot uz priekšu visus darbus. Traktori un kombaini, kā arī piekabes rīku remonts rīt saskārā ar grafiku. Vairāki mehanizatori vienīm uzsticēto tehniku jau sakārtojuši pilnībā, tagad veic kārtējos uzdevumus un gaida svarīgākos pavasara lauku darbus.

Viens no pirmajiem ar traktoru un piekabes inventāra sakārtošanu tika galā traktorists Aleksejs Sabanksis. Viņš augu vasaru arā zemi, bija mānojis šis mehanizators, ir arī purva arkls, ar kuru uzplēš atmatas, 30 hektāri, viņš, tīcis galā ar rudens arumu, tīsi pirms ziemas iestāšanās pabeidza arī šo darbu.

ATTĒLĀ: A. Sabanksis

A. BEINAROVIČA,
ekonomiste

Turpmākās labklājības plānošanai

SAKĀRĀ AR GAIDĀMO TAUTAS SKAITĪŠANU

Atlikuši divi gadi līdz nākamajai plānotajai tautas skaitīšanai — paredzēta 1989. gada janvārī. Šoreiz pasākumam būs savas īpašības: skaitītāji savu darbu veiks ne pa ielām, bet apdzīvotajiem pilsētu kvartāliem, tāpat arī ciematim un lauku viensētām, galveno uzmanību pievēršot dzīvokļu apstākļiem. Iegūtie dati, kā tas ir parasti, tiek izmantoti tautas labklājības tālakas celšanas plānošanai, bet šoreiz tie cieši savijas ar partijas uzdevuma par visu mūsu zemes ģimeni nodrošināšanu ar atsevišķiem dzīvokļu izpildi. Tātad, būs jāveic ļoti svarīgs darbs, bet līdz tam ne mazāk svarīgi ir visu sagatavot tā, lai tautas skaitītāji sekmīgi un precīzi varētu tikt galā ar šiem pienākumiem. Izstrādāti spriegi plāni sagatavošanas cēlēnam. Sakārā ar to notika skaitīšanas atbalstīšanas komisijas sēde, ko vadīja rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks Jevģenījs Kokors.

Apspriestī vairāki uzdevumi, kas pilsētās, ciematos un citās laukus apdzīvotajās vietās jāatrisina neatliekami.

Vispirms jāieved stingra kārtība apdzīvoto vietu apzīmējumus un numerāciju. Pilsētas aug un būvējas, saimniecības ceļ un paplašina savus centrus — rodas jaunas ielas. Tām jājodod labskanīgi nosaukumi, kuri atgādinātu par vietējiem vēsturiskiem notikumiem, būtu piemiņa ievērojamiem novada cilvēkiem. Šķēru, Krāmu,

Zirgu un tām līdzīgu ielu laikmetis ir pagājis. Visām mājām sagatavota vienota numerācija. Sanāksmē izvirzījās jautājums: no kurienes skaitīt jauno ielu sākumus. Ir tādi saimniecību ciemati, kur grūti noteikt vienos centrus. Centri apzīmēti generālajos ciematu apbūves plānos. Bet, gadās, arī tur nav — tad ciema izpildkomitejai jāpieņem attiecīgs lēmums. Daudzās saimniecībās izdarīta viensētu numerācija — tā jārīkojas visur.

Pilsētās un ciematos ir vienotas numuru zīmes, tās obligāti jāpiestiprina pie mājām, kur vēl nav pagūts. Ja trūkst šo zīmu, jāpāsūta no jauna.

Rajona komisijas locekļi sadalīja pienākumus, uzņēmējus zonas, kur kopā ar ciemu un pilsētu izpildkomiteju atbildīgajiem darbiniekiem uz vietām pārbaudīs, vai visām mājām ir numuri un ielām — nosaukumi.

Apdzīvotās vietās, kur ir daudzstāvu un daudzdzīvokļu mājas, katrai ieejā jābūt īriekstam, atbilstošiem faktiskajam stāvoklim. Pie individuālajām viensētām īriekstam uztaksta uz numuura zīmēm.

Rūpējoties par māju numerāciju un īriekstu nosaukumu, jāstiprina pasu režīma ievērošana, savlaicīgi jāpierakstās tiem, kas tautas skaitīšanas laikā domā dzīvot attiecīgā apdzīvotā vietā. Visas formalitātes jāveic ļoti ātri.

tātēs jānokārto laikā. Tie, kuri attiecīgā vietā dzīvos 1989. gada janvārī — jāpieraksta decembrī.

Tādi ir galvenie uzdevumi šim brīdim. Kā atklājās sanāksmē, tad darbā vēl daudz. Bet jo sevišķi resoru pakļautības mājās, kur bieži vien līdz šim nevienam nebija ienācis prātā izvietot īrieksti sarakstus. Jaunās māju numuru un ielu nosaukumu plāksnes var pasūtīt ražošanas apvienībā «Darba spars». Jāzina iespējamais skaits un attiecīgs daudzums jāpieteic. Tautas skaitīšanas gaitā iegūtie dati tiks izmantoti arī dzīvojamās platības bilances precīzēšanai.

Līdzīgas komisijas, kas sekmēs efektīvu sagatavošanos, lai tautas skaitītāji varētu strādāt precīzi un ātri, izveidojamas uz vietām ciemos. Protams, par tautas skaitītājiem būs izraudzīti ļoti apzinīgi un darbīgi cilvēki, bet viņu darba augļu precītātē pilnā mērā būs atkarīga no tā, cik labi sagatavosimies šim svarīgajam darbam.

Tautas un dzīvokļu fonda skaitīšanas rezultāti būs par pamatu pārtikas un rūpniecības preču, dzīvokļu celtniecības materiālu izlaides plānošanai nākamajā piecgadē un vēlākos gados. Tātad, šis darbs ir ļoti atbildīgs. Un visu mūsu uzdevums ir gādāt, lai viss tikt laikā sagatavots, laikā arī veikts.

Antons RĀCĀNS

Apzinīgi savus pienākumus pilda agrofirmas saimniecības liellopu mākslīgās apsēklošanas inženieris ģinekologs Ēvalds Surgunts. Pateicoties viņa pūliņiem, ievērojami samazinājusies govju ālavība, tiek iegūti veselīgāki pēcnācēji, lielākā kārtība valda lopu novietnēs, tie rūpīgāk tiek apkopti. Ar visiem šiem pasākumiem un bagātīgu ēdināšanu pieaug ganāmpulka produktivitāte.

DEMOKRĀTIJAS UN ATBILDĪBAS PASTIPRINĀŠANAI

(Nobeigums. Sākums 1 lpp.)

Saimniecību gada pārskati liecina, ka to rīcībā ir milzīgas rezerves darba ražīguma celšanā un lauksaimniecības produkcijas izlaides palielināšanā. Iik gadu turpā 120 — 130 tūkstoši kolhozu biedru nekādu līdzdalību nejēm sabiedriskajā ražošanā, to skaitā 70 procenti vīriešu. Tāpat tūkstošos izsniedzas tas cilvēkdienu skaits, ko kolhozu locekļi paliek parādā, neizpildot noteikto izstrādes dienu minimumu. Jaunas izmaiņas kolhoznieku attieksmes pret darbu regulēšanā papildus noteiktas kolhozu iekšajās kārtības paraugstafetikumus. Bet daļu ieteikts paredzēt arī Paraugstafetos. Piemēram, par kolhoznieku disciplināru un materiālo atbildību par darba kavējumiem, nosebošanos uz darbu, parādīšanos darba vietā iereibusā stāvoklī, kā arī par materiālo zaudējumu, ko kolhozam tā biedrs nodarījis, būdams reiboni.

ABC Caurules

Jaunzēlandes firma «Sani-Tech Ltd» izgatavojuši caurules no akrilonitrilbutadienstirola (ABC), ko var izmantot tērauda, čuguna, vara un pat nerūsējošā tērauda caurulu vietā, caur tām var sūknēt šķidrumu ar temperatūru līdz plus 80 grādiem pēc Celzija. ABC materiāls, kura sastāvā ir 50 procenti vara un 16,6 procenti tērauda, nav toksisks, no tā izgatavotās caurules var izmantot pārtikas rūpniecības, superfīra ūdens pārsūknēšanas, gaisa kondicionēšanas un ūdeņu atfiltrēšanas iekārtās. Šīm caurulēm ir augsta izturība pret triecieniem mīnus 40 grādu temperatūrā, kā arī pret spiedienu krasām svārstībām, izturīgās pret nodilumu un koroziju, kalpo ilgāk par tērauda caurulēm.

Mūsu zemē piena, galas un pārtikas rūpniecībā tehnoloģiskajām vajadzībām izmanto caurules no nerūsējošā tērauda, atsevišķos gadījumos — no stikla, ūdensvadus un kanalizācijas sistēmās — polietīlenā un polivinilhlorīda, bet gaisa sistēmās, kur temperatūra ir 100 — 150 grādi — cinkotā tērauda caurules.

jebkuru kultūru, kura nav aizliegta ar likumu, būvēt siltumnīcu, kuras lielākos apmērus tāpat nosaka kop-sapulce.

Kolhozs saviem biedriem un citiem pilsoniem, kuri dzīvo attiecīgas saimniecības teritorijā un kuri noslēgusi līgumus par lopbarības un citas produkcijas ražošanu, var papildus ie-dalīt zemi lopbarības un citu kultūru audzēšanai, sienas sagatavošanai un ganībām.

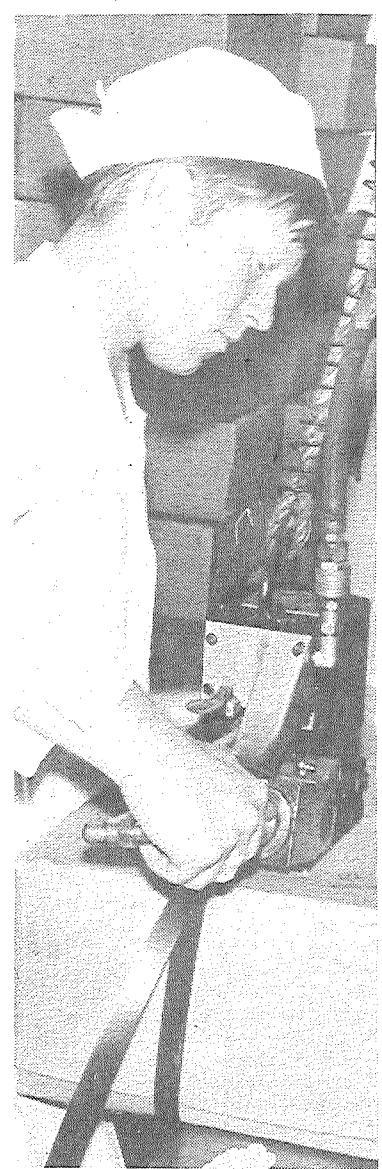
Tagad spēkā esošie kolhozu statuti reglamentē, cik un kādus lopus drīkst turēt kolhoznieku ģimenē, ieteikta projekta jau šīs normas un veidus nosaka paši kolhozo locekļi, nemot vērā vietējos apstākļus. Ja kāda saimniecība pārkaps šīs, pašu kolhoza noteiktās normas, tad tādi lopi jā-aizsavinā, izmaksājot par tiem pusī no vērtības, un jāieskaita kolhoza sabiedriskajā iepāsumā. Virs normām, kas noteiktas turēšanai kolhoznieku individuālajās saimniecībās, var būt tie lopi, ko viņi audzē pēc līgumiem ar saimniecību vai arī patērētāju kooperācijas organizācijām.

Tiesības kolhozniekiem pašiem no teikt piemāju zemes platības un tura-mo mājlopū normas ir kolhozu vadības demokrātijas attīstības tālākas pilnīgošanas izpausme, kas izriet no PSKP Centrālās Komitejas jūnija (1987. gads) Plēnuma lēmumiem.

Ierosināti vairāki tādi ieteikumi, ku-rū risināšana prasa papildus izstrādes, precīzējumus, kā arī PSRS Ministru Padomes iepriekšējus lēmumus, PSRS Augstākās Padomes Prezidijs dekrētus.

Pilns jauno Paraugstatūtu projekta teksts tiks publicēts presē un nodots vistautas apspriešanai. Savi priekšlikumi tiks izteikti arī kolhoznieku sapulcēs, konferencēs un kongresos, savienotajās un autonomajās republikās, apgabalošās — tie tāpat tiks pēmti vērā.

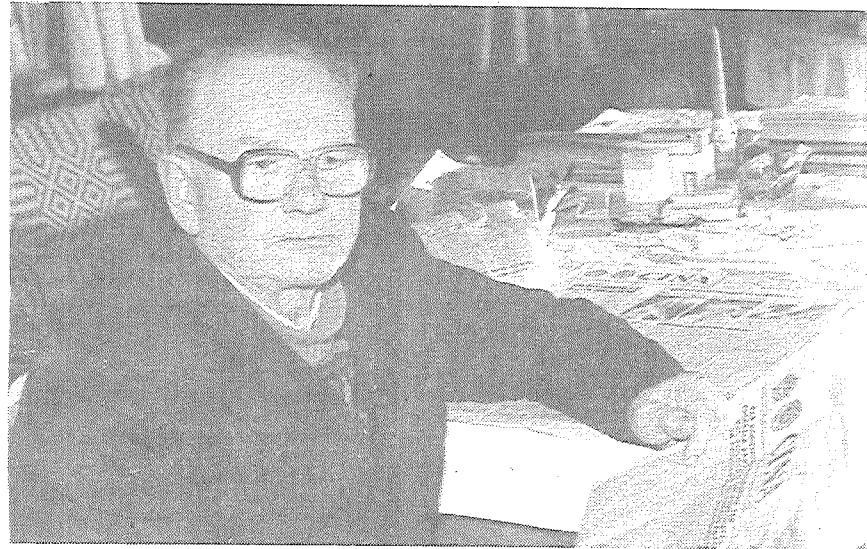
Kolhozu zemniecība dedzīgi at-balsta pasākumus, ko veic partijas mūsu zemes dzīves tālāk uzlabošanā. Visi tie dzījie revolucionārie pār-kārtotumi, kas tagad izvērsušies mūsu zemē, veido arī gaidāmā Vissavie-nības kolhoznieku kongresa darba pamatu.

Starp siera rūpniecības labākajiem jau-najiem strādniekiem ir Roberts Skute-lis, kurš pastāvīgi pārsniedz savus darba uzdevumus, visu padara augstā kvalitātē. Viņš strādā gatavās produk-cijas iepakošanas cehā. Ar veiklām kustībām veda metāla lentes uzlinēju un spriegotāju, kas cieši un droši aptver iepakošanas kartonu kārbu sā-nus. Tādās apstrādātas kārbas var uz-sākt ceļojumu pie patērētājiem lielos attālumos.

ATTĒLĀ: Roberts Skutelis darbā. Jāna SILICKA foto

No Kastīres ezera savu gaitu uz Dubnas upi pie Nidermužas bāzēs sāk jašas upīte. Tā laužas cauri augstajiem pakalniem, izveidojusi stāvus krastus. Gandrīz visā tecējumā nekur neparādās līdzenumā. Varbūt tāpēc arī saglabājusi savu pirmatnējo skaistumu, paglābusies no kādreiz tik uzbāzīgajiem ekskavatoriem. Gultne ir ar samērā stāvu kritumu, tāpēc ūdenim straujš tecējums, vīnus veidojas arī nelielas krātītes.

Bet ne tikai ar savu skaistumu mūs piesaista Jaša, tā cilvēkiem no laiku gala devusi un vēl dod arī praktisku labumu. Nesenā pagātnē tās ūdens darbināja četras dzirnavas, kur rūkdaņi griezīs smagie akmeņi un pa to salām putoja milti. Kastīres, Aizkalnes, Korņa un Pelēču dzirnavas. Skaisti dzirnavdīki bijuši Aizkalnē un Korņos, tagad pārvērtušies par kārklkiem aizaugušām ieplakām. Palicis vienīgi garais Pelēču dzirnavu dīķis, noslēpies starp stāvīiem krasīiem. Šīs dzirnavas ir mazliet nomāļus no apdzīvotas vietas, tāpēc arī saglabājus, bet visvairāk tomēr tādēl, ka te dzīvo un strādā vecs meistars, kurš šā titulēto nosaukumu, nokārtojis eksāmenu, ieguvis pirms četriem ar pusi desmitiem gadu — Adams Rusiņš.

Dzirnavu slūžas izveidojušas augstū un interesantu ūdens kritumu, aizdambja ieplakā vēl stāta stāv dzirnavu ēku. Kad tā būvēta — neviens vairs nepateiks. Veci nostāsti liecina, ka ūdens vēl griezīs koka ratu, bet tagad nenoguris griež metāla turbinu, un tā savu spēku atfod dzirnakmeniem. Arī šī turbīna vairs nav no iauņajām — daudz gadu nostrādājuši. Ja kādreiz vajaga nomainīt kādu detalju, tad ir briesmas — republikā nav zināma vieta, kur varētu dabūt ko līdzīgu. Taču nonākusi laba saimnieka rokās, turbīna vēl joprojām

Vēl vecās dzirnas malā un mal...

droši stāv ūdens spēcīgajā plūsmā.

Pēc kāra šo dzirnavu saimnieks bija rūpniecības kombināts. Tad kādu laiku saimniekoja rajona sadzīves pakalpojumu kombināts, kurš stājās vietā, bet tad nopirkta K. Markska kolhozs, samaksājot 11 tūkstošus rubļu. Palika strādāt arī Adams Rusiņš. Ar šīm dzirnavām saistīs nu jau turpat trīs gadu desmiti no viņa dzīves. Sen jau viņš arī pensijā, bet vienalga ir darba vietā.

Dzirnavās Adams Rusiņš sāka strādāt no 15 gadu vecuma. Sākumā par mācekli Livānos, tad ar velosipēdu aizbrauca uz Kandavu un kļuva par melderzeli. Bijis dzirnavu vadītājs uz Aronas upes netālu no Madonas. Vecpiebalgā un Daugavpils pusē.

Šīkstis un patīkami spītīgs ir vecās dzirnavnieks. Vēl rūpkombināta laikos gateri grībējusi sagriezt ar autogēnu un eizvākt lūžnos — neļāvis, pierādījis, ka cīvākam nepieciešams dēļi. Un balķi tajos pārtop vēl ūdeni. Ja kuram vajadzīgas brūsus — lūžu, izzāgēs pēc izmēriem, arī latas. Lūk, kādu mācību par tehnikas izmantošanu sniedz dzirnavnieks! Arī tagad viņš neprasā jaunu gateri — vediet tik balķus.

Tāpat bijis arī ar turbīnu, kad pirms vairākiem gadu desmitiem tā salūzusi. Nu visi paredzējuši, ka gals dzirnavām — kur lai dabū tādu arhaisku rīku? Bet Adams Rusiņš bijis citās domās — apbraukājis vai visu Latviju un kādās sen kļūsējus dzirnavās Piebalgā uzgājis vajadzīgo — vēl pilnīgi lietojamu turbīnu, jaudīgāku par to, kas palikusi mājās. Nu to dabūjis uz Pelēčiem un šāhtā iekšā. Tagad griež divus dzirnakmenus reizē, tāpat jau arī ar turbīnu, kad pirms vairākiem gadu desmitiem tā salūzusi. Nu visi paredzējuši, ka gals dzirnavām — kur lai dabū tādu arhaisku rīku? Bet Adams Rusiņš bijis citās domās — apbraukājis vai visu Latviju un kādās sen kļūsējus dzirnavās Piebalgā uzgājis vajadzīgo — vēl pilnīgi lietojamu turbīnu, jaudīgāku par to, kas palikusi mājās. Nu to dabūjis uz Pelēčiem un šāhtā iekšā. Tagad griež divus dzirnakmenus reizē,

darbina putraimmašu un gatera žēģus. Jāvajadzētu — pavilktu otrātik.

Dzirnakmeni pārstāvīgi jāatjaunina, tie ar magnēzija, kvarca, granīta, krama un špaka sajaukumu jāpaaugstinā rieuva muguras un arāmu jāpadzīlina pašas rievas. Pēc šiem materiāliem braucis uz Lietuvu. Bet ēkas atjaunošana nav viņa spēkos. Par to viņš, aiznesis par malšanu un zāģēšanu iepēmto naudu, ne reizi aīgādinājis kantori. Beidzot aīrastas dzīrdīgas ausis. Laikam jau arī tāpēc, ka par dzirnavām sāka interešties vietējā un republikas prese.

Šopavasar pie vecā dzirnavnieka ierādās kolhoza priekšsēdētājs Jānis Livmanis. Abi apskaitīja saimniecību un nolēma, kas te izdarīs vissteidzīmāk. Sameklēja trīs vīrus, kuri veic darbus. Gāja visādi — te materiālu trūkst, te tehnikas nav, bet pa vasaru šīs tas tomēr izdarītu. Vēlāk varētu izrādīties jau pār vēlu. Ar 500. markas cementa betonējumu nostiprinātas turbīnas šātās sienas, iztīrīts atvedkanāls un izbetonētais tās sienas, salaboti tiltiņi, nokrāsotas margas. Tāpat arī ēkas fasāde, durvis — viss kļuvis jaunāks, patīkamāks. Vēl jāsavēd kārtībā lielās slūžas — bet tur jau darbs nākamajai vasarai.

Pēc visa, kas izdarīts, dzirnas rūcījautrāk. Pirmsdienās, trešdienās un piektā dienās ir to darba laiks, jau no pulksten desmitiem sāk darboties turbīna un griezt akmenus. Viens malējs aībrauc ar žiguli, cīts ar motociklu, cīts — ar pajūgu. Noteiktajā laikā dzirnavnieks svītīgi atver galvenās durvis. Noputējis no galvas līdz kājām, Rusintēvs lietišķi aicina malējus iekšā. Viņš ir svītīgs šajā brīdī, maišu ienešana un uzvilkšana aug-

šā ir kā kāds svēts rituāls. Šāhītu piepildījis ūdens, pa lūkām tas krit uz turbīnas lāpstīnām un liek tai griezīties. Nu turbīnas asij var pievienot dzirnavu zobraus. Tie lēnām uzņem apgrēzījus, tad pusotras tonnas smagie un gandrīz divus metrus diameetrā akmens sieri sāk griezīties kā rotātu vilciņi.

Noregulejīs aīstarpi starp dzirnakmeniem, meistars ar koku pieklauvē griešiem: var bērt graudus! Klinkšķ graudu ieplūdes mērītāji, rūc dzirnakmeni, ap tiem rinko viegli putekļi, un viss pieplūst ar patīkamu smaržu. Malšanas diena sākūsies. Milti setek maisos apakšējā stāvā zem dzirnām, tie no akmenēm berzes ir mazliet silti.

Dzirnavnieks izrīko, malēji veikli rosās, piepalīdz viens otram, jo tukšā dzirnavas nedrīkst greizties, šķiest dzirksteles un deldēt dārgo uzlējumu. Visi balti noputējuši, balta arī apkārtne. Te cieši sadarbojas divas vielas: koks un metāls — tur, kur vajadzīgs lielāks spēks — tur ir metāls, bet visur citur — koks. Ir koka zobrati, pārnesumi, dažādi sprūdi un tapas, koka vinča ar mežītā turekļiem, ar kuriem pacelt smago augšējo dzirnakmeni, lai abus varētu apstrādāt, uzasināt. Viss ir tik vienkārši, bet fajā pašā laikā ēri. Gadīsimtu praksē tā pielāgots, lai arī viens cilvēks ar saviem spēkiem varētu apkalpot šo iekārtu.

Agregāts, ko dzirnavnieks sauc par putraimīni, strādā lēnāk. Toties kas par putraimīni no tās birst! Visi vienādi, balti un kantaini, neviens sēnālas neatradīsi. Arī šīs mašīnas izgudrošanas laiku neviens nepateiks, bet biezputra, ko tā rāzo, gan esot lieliska.

Tādu veikalā nenopirksti vis. Pirktie putraimi līp pie karotes, pat grūti samanāmi vārtīt masā, bet šie, izkritoti no karotes, aizripi pa visu galdu. Rīdznieki esot kērti izķēruši, kad kolhozs «Sarkanā eusmas» tonnas trīs šādu putraimai aizvedis pārdot, K. Markska kolhoza sievas neverējušas pagūt rāsīt vēlā maisus, kad putraimus bijušas aīzvedušas uz gadatirgu Preiļos.

Šajās dienās Adams Rusiņš aītīmēja savu sepiņdesmit piecā gadu jubileju. Lai arī viņš sūdzas, ka jau rokas gurstot, akmenus kaļot, bet to mērā vēl var meldera dienu izturēt un mājas soli apiet. Rusiņmamma Helēna piepalīdz maz — govi izslaukt, pusdienas pagatavot. Vajadzētu pagūt slimnicā — bet kā lai vienu pašu saimnieku aīstāj?

Vecā dzirnavnieka dzīvojamā māja, kas kādreiz lepna un stalta stāvējusi, tagad jau galīgi izdēdējusi, kļuvusi auksīta un nemīlīga. Varbūt kādus simtus gadus stāv pie upes kalna pakājē. Rusiņi uzsākuši jaunas būvī, apakšstāvs ar plašām telpām jau gatavs pa šo vasaru, tālāk būvēs no koka. Kolhoza priekšsēdētājam Jānim Livmanim par dzirnavām tāli plāni. Liekās un vecās ēkas nojaukt, bet saglabāt būvēto no tēstiem akmeniem un tur ierīkot muzeju, kurš stāsīs par dzirnavām un arī par saimniecību. Otrpus upēi pacelis jauka piekalnīte — tur domā celt brīvdabas estrādi... Jānis PEĻSS

ATTĒLOS: dzirnavnieks Adams Rusiņš aīpūtas brīdī; tādas izskatās ūdensdzirnavas zem sniega segām, raugoties no aizsalušā dīķa.

A. MEŽMAĀ foto

PAR SAVU KOLEKTĪVU AR MĪLESTĪBU

Pats darbinš mani teica

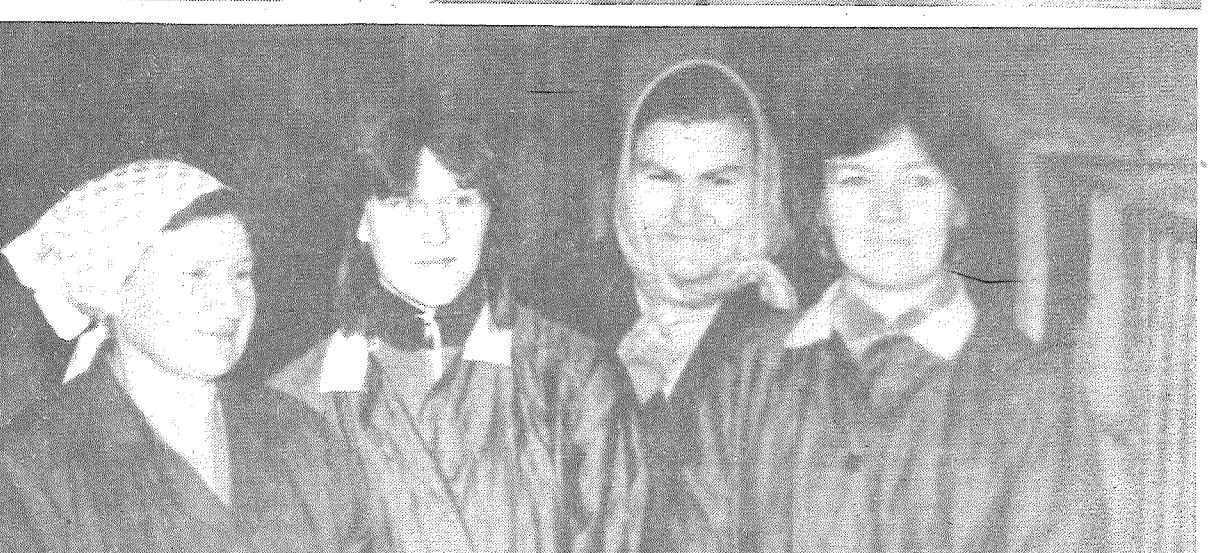
Mūsu fermu izvietota vairākos korpusos, turam ganāmpulka atjaunināšanai audzējamās telītes, un nobarojamos bullēnus. Ar telītēm strādā astoņas lopkopēs, ar nobarojamiem — divas. Fermas kolektīva kodols izveidojies jau pirms vairākiem gadiem. To pārstāv mūsu pieredzējušas lopkopēs Tekla Tuča, Tekla Meluškāne, Olga Pastare, feļu nobarošanā — Anna Vasīlevska, Nina Remizova un citas. Jau desmit gadus te strādāju arī pati. Ir mums jaunākas kolēģes, kuras strādā nesen — Svetlana Viša un Nadežda Čonka.

Tātad, reizē pieredzējis, ar dzīves gandrību un arī ar jaunības degsmi apbrūnots kolektīvs. Tā locekles ir darbīgas, kā jau sievietes rūpējas par kārtību savās darba vietās, par uzdevumu veiksmīgu izpildi. Tas viņām izdodas.

Tie ir kopīgie rādītāji. Taču mums nebrūkst arī īstenu darba meistaru. Tālu aizskanējusi Teklas Meluškānes slava. Arī šogad viņas grupā dzīvsvara pieaugumi telītēm ir virs deviņiem simtēm gramu, bet vasaras mēnešos pārsniedza pat kilogramu. Liekliskas darba prātējas ir arī Luba Tumašova, Tekla Tuča, stabili strādā Olga Pastare, kuras grupā nākošās gavis pieņemēs svarā par turpat deviņiem simtēm gramu. Tāpat daudz labu vārdu var teikt arī par citām telīšu kopējām un audzētājām. Katrai no viņām grupā ir ap 70 dzīvniekiem.

Uzslavu pelna arī tās lopkopēs, kuras kopj un nobaro bullēnus. Darbā labi panākumi ir Ninai Remizovai, taču šad tād nedraudzējas ar disciplīnu. Kopā ar viņu strādā Anna Vasīlevska. Abām ir pa 56 bullēniem. Valstīj piegādājam tos augstākajā bārojumā un dzīvsvarā virs 500 kilogramiem.

Lopkopēju rīcībā saimniecība tagad sākusi piegādāt īpaši sagātavotu un sasmalcinātu lopbarību, kuras sastāvā ir salmi, skābbarība, spēkbarība un

NO MALU MALĀM

1990. gadā paies 150 gadi, kopš izgudrotas pastmarkas. Tātad, tās nemaz nav tik sens izdomājums. Taču ievērojami vienkāršoja un pārtīnāja pastā sūtījumu apgrozību, sarakstī stāp cilvēkiem. Un vai tad līdz pastmarkai nevarēja «izdomāties» agrāk? Izrādās, ka nē, jo pasts apkopojā karaljus, feodālus un ierēdnus, un pastmarkas nebija vajadzīgas. Kapitālisma attīstība, kopējā tirgus rašanās radīja vajadzību pašos pamatos pārveidot arī pasta sakarus, padarīja pastā pakalpojumus visiem pieejamus.

Marku izgudrojās nav bijis maz. Kā pirmo parastī nosauc francūzī grāfu de Vilaini un viņa biljetes — kvītis. Plaši plaistāma paruna, ka visos mīklainos notikumos jāmeklē sievietes. Tas noticis piecpadsmitgadīgā karalji Ludviga XI (1638. — 1715. gads) laikā. Viņš bijis iemīlējies vienkāršas

kārtas meitenē. Pastā Parīzē visas vēstules tolaik pieņēma atvērtā veidā no paša sūtītāja vai tā uzticības personas, ierēdnis pārbaudīja, vai nav vajadzību ielikumu, skāji izprāšnāja sūtītājam adresi — to dzirdēja visi stāvētāji rindā. Daudznie galminieki,

8. augustā īstenoja grāfs Žans Renārs de Vilaine, kurš saņēma privilēģiju organizēt otru pasta kantori — Petite Poste (mazo pastu), izlaida tā vajadzībām banderolu lentes «Bilets de post paye» (kvītis par pasta nodevu nomaksu). Kvīti vēstulei piešipri-

..UN TAD BIJA JĀIZDOMĀ

tajā skaitā arī kardināls Mazarini, cenzīs izjaukt šo karala draudzību — viņš par tikšanos ar meiteni uzzināja agrāk, nekā vēstule sasniedza adresātu. Karalis dusmojās un pirmām kārtām uz finansu galveno kontrolieru (ministru) Nikoliju Fuku. Tam savukārt palīgā devās tuva paziņa markize de Longville, godra un viltīga sieviete. Viņas uzdevumu 1653. gada

Tuvojas noslēgumam mācību gada II ceturksnis. Mūsu skolā tas bija īsti valodu ceturksnis. Kā nu nē — tās laikā divi lieli pasākumi.

Pirmais bija folkloras svētki, kurus mēs, skolēni, ļoti gaidījām un kuri jau kļuviši tradicionāli. Soreiz agrofirmas kultūras namā uz vakarēšanu pulcējās visi latviešu plūsmas skolēni, kā arī tie krievei tautības bērni, kurus interesē latviešu valoda, tās attīstība, latviešu tautas kultūra, folkloras. Piedalījās arī Riebiņu etnogrāfiskā ansambļa dalībnieces. Krāšni skanēja tautasdziesmas, rāts bija dalībnieku solis, ejot rotājās. Katram bija iespēja rādīt savu atjaunību, minot mīklas. Un noteikti visiem garšoja vārītās pupas un zirni, mājās gatavotais siers, pašu ceptā maize ar medu un citi gārdumi, kas bija uz gaumīgi senatnes stilā kālātajiem galdījumiem.

Vēl dzīvojām folkloras svētku noslēgumā, kad visu skolu apšalca vēstis: 11. decembrī būs valodas svētki! Tie pie mums šogad tika rīkoti pirms reizi, veidojām mutvārdu žurnālu veidā.

Mūsu žumālā bija piecas lappusītes. Bet, pirms tās vērt valā, visi kopā nodziedējām «Teici, teici, valodina». To par himnu savai dzimtajai valodai var izvēlēties jebkurš — gan latvieši, gan krievi un citu tautību pārstāvji. Dziesma slavina valodu kā sazināšanās līdzekli, kā jūtu un cilvēka vispārējās kultūras apliecinātāju.

SPORTS

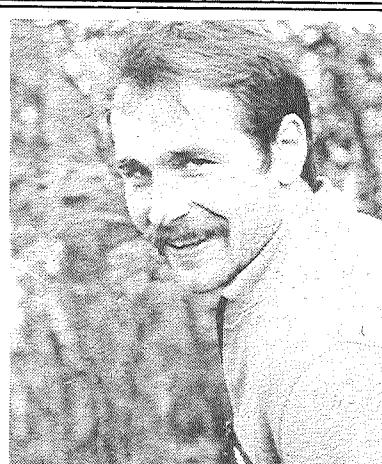
Agrofirmas spēkavīri

Svaru bumbas celšana ir sporta veids, kur vīrieši pārbauda savu spēku un izturību.

Decembra sākumā Riebiņu sporta skolas zālē sākotnēji agrofirmas sacensības svaru bumbas celšanā gan individuāli, gan stāp komandām. Bumbas svars — 24 kilogrami. Sacensību noteikumi: bumba iespējami vairāk reižu jāpacel gan ar vienu, gan otru roku, tād katrā rokā jānem pa bumbu un jāuzgrūž tāpat iespējami vairāk reižu. Tātad — trīscīņa, uzvar tas, kurš ieguvīs visvairāk punktu. Svaru kategorijas — līdz 60, 70, 80, 90 kilogramiem un vairāk.

Pirmajā labus rezultātus uzrādīja Jānis Džeriņš, Alberts Čeirāns, Romāns Vasilecs, Ilmārs Melušķāns un Vladimirs Isajevs. No skolas komandas spēcīgākie jaunie svaru bumbas cēlāji bija Aleksandrs Turubanovs, Vjačslav斯 Šebeko, Ievans Danīlovs.

Smagākajās svaru kategorijās spēcīgākie bija Jāzeps Šņepsts, Gūnars Garaiskalns, Voldemārs Melušķāns, Viktors Meikāns un Andrejs Skobelevs. Par agrofirmas čempionu kļuva un spēcīgākā vīrieša titulu ieguva Jāzeps Šņepsts, kurš gan

ar kreiso, gan labo roku svaru bumbu pacēla pa 101 reizei, bet ar abām rokām uzgrūda 30 reizes.

Komandu vērtējumā: I vietā ir kolhozo «Krasnij Oktjabrj» speciālistu kolektīvs, otrajā — šoferu, bet trešajā — siera rūpniecas. Tālāk sarindojās skolas, celtnieku un melioratoru kolektīvi. Spēcīgākie piedalījās rajona sacensībās Līvānos, mūsu pārstāvji ieguva II vietu, piekāpjoties Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta komandai.

Rajona komandas izlases svaru bumbas celšanā no agrofirmas iestātīti Jāzeps Šņepsts un Viktors Meikāns.

Afīlē: Jāzeps Šņepsts.

Pirmais lielākais panakums

Turpat, skolas sporta zālē, rīkotām sacensībās galda tenisā. Uzvarēja skolotājs Egils Ukiņš, otro vietu ieguva Vjačslav斯 Nikulins — agrofirmas inženieris ekonomists, bet trešo — kulinārās Anatolijs Popmans. Sieviešu konkurencē labākā bija Zoja Piskunova, kura nepārspēta ir jau vairākus gadus no vietas.

Tādā sastāvā mūsu komanda starēja arī rajona sacensībās Līvānos,

arī šajā sporta veidā par spēcīgāko konkurentu izrādījās māju būves kombināta galda tenisti, kuri izcīnīja pirmo, mums atstājot otro vietu. Tas bija pirmais lielākais panakums mūsu komandai.

Jānis BELOUSOVS,
sporta metodikis

Boļeslava KIVLENIEKA foto

JAUNAIS CELŠ

Laikraksts «Jaunais celš» («Новый путь») iznāk 1 reizi nedēļā latviešu un krievu valodā sestdiennās. Foto- salikums.

«JAUNAIS CELŠ»

8. augustā īstenoja grāfs Žans Renārs de Vilaine, kurš saņēma privilēģiju organizēt otru pasta kantori — Petite Poste (mazo pastu), izlaida tā vajadzībām banderolu lentes «Bilets de post paye» (kvītis par pasta nodevu nomaksu). Kvīti vēstulei piešipri-

šis izgudrojums izrādījās priekšlaicīgs, kalpotāji palika bez papildus ienākumiem un centās kaitēt. Uzlauza pasta kastes, laida tur iekšā peles. 1660. gadā Vilaines pasta beidza eksistēt.

XVII — XIX gadsimtos vēl ne reizi parādījās mēģinājumi uzlabot pasta

1987. gada 26. decembris

1819. — 1836. gados Sardinijas karalistē izmantoja apzīmogotas pasta lapas — uz tām bija attēlots mazs jātnieciņš ar tauri. 1823. gadā zviedru leitnants Ļuīs Gabriejs Treffenbergs parlamentam ierosināja piešietot papīru ar diviem zīmogiem —

iespiet un uzspiestu. Slovēnietis L. Kosīrs ierosināja ieviest vēstulei uzlīmējamu pastmarku, ko noraidīja 1836. gada 11. maija kā praktiski neiespējamu. Viņš ilgus gadus centās pierādīt savu prioritāti, bet birokrātija izrādījās spēcīgāka. Tāpat iznāca arī ciemam izgudrotājiem — izdevniecības un tipogrāfijas iepriekšējām Anglijas pilsētā Dandijā — Dzeimam Čelmeram, kurš bija pat iespiedis paraugus, citiem. 1837. gadā ar savu projektu nāca klajā Roulends Hils — vēlāk viņu stārpa norisa asa cīņa par prioritāti pastmarkas izgudrošanā.

nāja tā, lai pastnieks varētu viegli izlasīt un atdalīt no vēstules. Uz tās bija uzraksts par apmaksu un datums. Pastu iznāca trīs reizes dienā, kvītis, kad vēstules bija nodotas adresatiem, pastnieki savāca un atnesa atpakaļ uz pastu. Bijā atlauts pievienot arī otru apmaksātu kvīti — atbildes pārsūtīšanai.

Lai arī pasts strādāja precīzi, tomēr

DABAS STŪRĪS

DAUGAVIENĀ DZĪVĒJĀ

Bija uzsnidzis svaigs sniegs, labi saskatāmas pēdas. Tās liecināja: kādā no Steku meža nostūriem, kur bijuši pamaniņi arī agrāk, nakšņojuši vairāki vilki. Mednieku kēde ienēma izdevīgas pozīcijas, dzinēji no otrs malas devās mežā iekšā un sāka tramdiņi pelēcūs. Tiklīdz tālu biezoknī bija sadzirdamas dzinēju balsis, mednieki saspringa gaidīs. Vilki varēja parādīties pret jebkuru.

Pirmais šāviens atskanēja kēdes kreisajā flangā, kur stāvēja Jānis Skutelis. Tas bija kā signāls, lai pārējie, kas stāvēja uz masta pa labi no viņa, visā kēdes garumā saspringtu vēl vairāk. Taču ritēja sekundes un nevienam no tuvākajiem kaimiņiem neizdevās prieķā krūmos pamaniņi kādu no pelēkajiem laupītājiem. Viens otrs jau sāka gaidīt trauksmes atsaukumu, kad noribēja arī labajā flangā, kur stāvēja Valērijs Petrovs. Atkal pārēje mednieki saspringa tālāko notikumu gaidās.

Bet nekā — pēc kāda laicīna atskanēja pārtraukuma signāls. Kā tādos gadījumos pieņemts, visi metās pie šāvējiem: abiem bija trafejas. Tād sekoja notikumu gaitas restaurācija, izpētot apkaimi. Pēdās liecināja, ka mežā bijuši četri vilki. Pirmais uz šāvēju izskrejās kāds tēviņš, mātīte, kas tam sekojusi, metusies atpakaļ, apmetusi likumu un gribējusies mežu atstāt otrajā stūri — bet arī tur prieķā izrādījās spēcīgās. Otrs pāris bija viltīgāks — ātrāk pamaniņās izklūt no bīstamā meža.

Ar trofejām mādnieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Šis gads mūsu grupai ir visai veiksmīgs. Kolektīvs ir rajona centra iestāžu un dažu uzņēmumu īaudis — kārķi no tiem tikai daži mednieki, tāpēc esam apvienojušies un sadar-

bojamies ar Rudzātu padomju saimniecības medniekiem.

Šajā sezonā mūsu trofejas ir astoņi alni (četri ragaīni un četras govis), no kuriem seši piegādāti valstij. Divus ragu nesējus un vienu alnu līgumā izdevās nošaut man. Tagad mūsu trofejās ir arī trīs vilki — pirmo turpat Steku mežos nošāva Jānis Krūmiņš no Rudzātēm.

Ceturšais vilkuss iznāca kohozā Valērijs Petrovs. Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pārējās mednieki ierādās Preiļos, pie garāžām nodrāja mežu laupītājus, bet pirms tam pēc tradīcijas nofotoografējās:

Ātri pār